

**LOGISTYCZNA AGENCJA SIŁ ZBROJNYCH USA- ZADANIA, STRUKTURA,
ZASADY FUNKCJONOWANIA
DEFENSE LOGISTICS AGENCY US-ARMY - MISSION, STRUCTURE AND
FUNCTIONING**

Krzysztof FICOŃ
krzysztof.ficon@wp.pl

Grzegorz KRASNODEBSKI
g.krasnodebski@amw.gdynia.pl

Akademia Marynarki Wojennej
Wydział Dowodzenia i Operacji Morskich

Streszczenie: W pracy przedstawiono genezę powstania i rozwój, statutowe cele i zadania oraz aktualną strukturę organizacyjno-funkcjonalną Defense Logistics Agency wspierającej US-Army w zakresie wszechstronnego zabezpieczenia logistycznego. Szczególną uwagę zwrócono na systemy klasyfikacyjne środków materiałowych, organizację transportu zaopatrzeniowego oraz zasady wycofywania środków materiałowych i sprzętu z użytkowania. Podkreślono także udział i wykorzystanie sił morskich w systemie funkcjonowania DLA. Zastosowana w pracy metoda badawcza bazuje na analizie materiałów źródłowych, syntezie metodologicznej oraz uogólnieniach i wnioskowaniu. Główna teza orzekająca o decydującym znaczeniu DLA w systemie zabezpieczenia logistycznego US-Army została zweryfikowana pozytywnie.

Abstract: The paper presents the genesis and development, statutory objectives and tasks and the current organizational and functional structure of the Defense Logistics Agency to support the US-Army in the field of comprehensive logistical support. Particular attention was paid to the classification systems of material resources, organization of transport supply and principles for the withdrawal of material resources and equipment of use. It was also stressed participation and use of naval forces in the system functioning DLA. The applied research work method is based on analysis of source materials, synthesis and methodological generalizations and inference. The main argument of adjudicating crucial DLA logistics security system US-Army has been verified.

Słowa kluczowe: agencja, dostawy, logistyka, materiały, siły zbrojne, wsparcie.

Keywords: agency, supply, logistics, materials, armed forces, support.

WSTĘP

Geneza i początki *Defense Logistics Agency* (DLA) datują się na końcowy okres II wojnie światowej, kiedy to rozpędzona amerykańska machina wojenna uruchomiła ogromny potencjał produkcyjno-usługowy i jednocześnie nagromadziła na terytorium Stanów Zjednoczonych wielkie ilości zasobów materiałowych produkowanych dla potrzeb walczących jednostek *US-Army*. Po zakończeniu II wojny światowej specjalna komisja kierowana przez byłego prezydenta Herberta Hoovera zajęła się integracją całego systemu

zabezpieczenia materiałowo-technicznego sił zbrojnych USA i optymalizacją zarządzania według kryteriów rynkowych (www.globalsecurity.org/military/agency/dod/dla, 14.06.2015).

W roku 1952 zostało powołane Centrum Wsparcia Połączonych Sił Zbrojnych US: Army, Navy, Air Force. Z kolei w roku 1962 ówczesny sekretarz obrony USA Robert McNamara przeformował Centrum Wsparcia w Agencję Dostaw Obronnych (DSA - *Defense Supply Agency*), która zajęła się koordynacją całego łańcucha dostaw poczynając od założeń techniczno-projektowych, poprzez produkcję i odbiory jakościowe, a kończąc na złomowaniu i wycofywaniu z użytkowania. Agencja DSA swoim zasięgiem objęła wszystkie kategorie asortymentowe potrzebne armii amerykańskiej i związane z nimi usługi i rozmaite serwisy oraz wszystkie rejony świata, w których stacjonowały lub walczyły wojska USA. Szczególnie istotnym kierunkiem działań DSA był obszar normalizacji i standaryzacji rozwiązań techniczno-eksploatacyjnych systemów uzbrojenia i wyposażenia wojskowego oraz unowocześnianie sprzętu i procedur obowiązujących w *US-Army*.

Istotnym elementem agencji DSA jest rozbudowana administracja zarządzająca wielkim majątkiem znajdującym zarówno w sektorze cywilnym jak też wojskowym, według specyficznych kryteriów gotowości operacyjnej zabezpieczanych wojsk. Najważniejszym kryterium operacyjnym funkcjonowania DSA była optymalizacja ogromnego wolumenu zapasów materiałowo-technicznych, rangi strategicznej i operacyjnej znajdujących się w gestii Departamentu Obrony USA. Dużej pracy administracyjnej wymaga też ogłaszanie przetargów, wybór producenta lub dostawcy i realizacja kontraktów z sektora cywilnego.

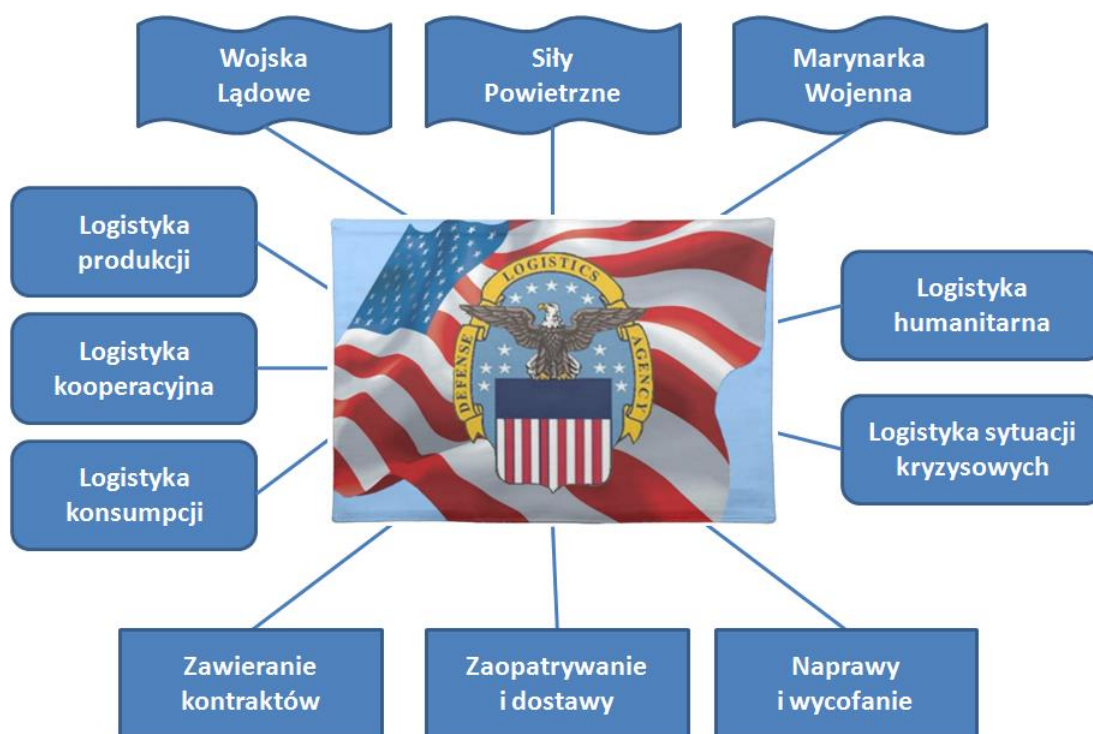
Na bazie zebranych doświadczeń i nowych wyzwań logistyki końca XX wieku w roku 1977 dotychczasowa DSA została przekształcona w *Defense Logistics Agency* (DLA). Jednocześnie rozpoczął się etap znaczących zmian organizacyjno-funkcjonalnych profilujących nowoczesne oblicze Agencji DLA na miarę nowych potrzeb globalnej strategii USA (Distribution, 2010). Zgodnie z rządowym programem "We are DLA" działania DLA zostały skoncentrowane na 5 kluczowych obszarach: projektowanie i produkcja, koordynacja dostaw, modernizacja systemów uzbrojenia i wyposażenia, strategiczne partnerstwo z przemysłem i wysokokwalifikowana kadra. Jednocześnie zarządzanie zasobami DLA na bazie logistyki *on-line* zostało w wysokim stopniu skomputeryzowane i bezpośrednio podporządkowane technologiom C3I (*Command, Control, Communication & Intelligence*) stosowanym w pionie operacyjnym i dowódczym *US-Army* (Ficoń, 2004).

Na wstępie można postawić tezę o decydującym i strategicznym znaczeniu *Defense Logistics Agency* w procesie zabezpieczenia logistycznego sił zbrojnych USA we wszelkich działaniach operacyjnych - militarnych, niemilitarnych oraz bojowych.

1. CELE I ZADANIA AGENCJI LOGISTYCZNEJ DLA

Defense Logistics Agency (DLA) jest instytucją rządową Stanów Zjednoczonych odgrywającą kluczową rolę w systemie zaopatrywania sił zbrojnych USA. Do roku 1986 *Defense Logistics Agency* funkcjonowała jako *Defense Supply Agency* (DSA). W momencie powołania do życia DSA (1962r.) przekazano do jej obowiązków: katalogowanie programów zaopatrywania, sprawy standaryzacji, sprzedaż nadwyżek, wykorzystanie zapasów materiałowych oraz prowadzenie koordynacji zakupów i dostaw. Wkrótce dołączono: zarządzanie zaopatrzeniem elektronicznym, sprzętem chemicznym, produktami naftowymi w opakowaniach, zarządzanie wolnymi mocami produkcyjnymi przemysłu zbrojeniowego, zaopatrzenie mundurowe, sprzęt kwaterunkowy, inżynieryjno-saperski oraz dokumentowanie badań i technologii w zakresie logistyki sił zbrojnych USA (Kane, 2001).

Istniejąca formalnie od roku 1977 *Defense Logistics Agency* odpowiada za zarządzanie środkami materiałowymi na szczeblu strategicznym, które przechowywane są w magazynach centralnych sił zbrojnych jak również w sieci składnic wielobranżowych i magazynów specjalistycznych (*Defense Logistics Agency*, 2011) (rys. 1).

Rys.1. Główne dziedziny działalności Defense Logistics Agency

Źródło: opracowanie własne.

Agencja DLA funkcjonuje na wszystkich poziomach logistycznego zabezpieczenia potrzeb sił zbrojnych USA począwszy od logistyki produkcji, poprzez logistykę kooperacji,

a kończąc na logistyce konsumpcji (Axe, 2011). W tym sensie DLA uczestniczy w fazie projektowania, badania, produkcji, wdrażania aż do etapu wycofania systemów uzbrojenia i sprzętu wojskowego z eksploatacji. Agencja DLA zajmuje się praktycznie zaopatrzeniem sił zbrojnych USA we wszystkie kategorie materiałów jakie są niezbędne do ich poprawnego funkcjonowania (Van Creveld, 2014). Agencja partycypuje także w pracach kodyfikacyjnych i przedsięwzięciach standaryzacyjnych w zakresie systemów uzbrojenia, sprzętu wojskowego i wyposażenia sił zbrojnych USA. *Defense Logistics Agency* realizuje na rzecz sił zbrojnych USA trzy zasadnicze kategorie zadań:

- zawieranie kontraktów;
- zakup i dostawy zaopatrzenia;
- naprawy i wycofanie systemów uzbrojenia i sprzętu wojskowego.

Obecnie agencja DLA zapewnia szeroko zakrojone wsparcie logistyczne dla *US-Army* uczestniczącej w misjach pokojowych i wojennych, a także dla jednostek paramilitarnych działających w różnych sytuacjach kryzysowych na terenie kraju i w odległych rejonach świata, np. podczas świadczenia pomocy humanitarnej dla krajów dotkniętych różnymi zdarzeniami krytycznymi, katastrofami cywilizacyjnymi i klęskami naturalnymi.

2. STRUKTURA ORGANIZACYJNO-FUNKCJONALNA DLA

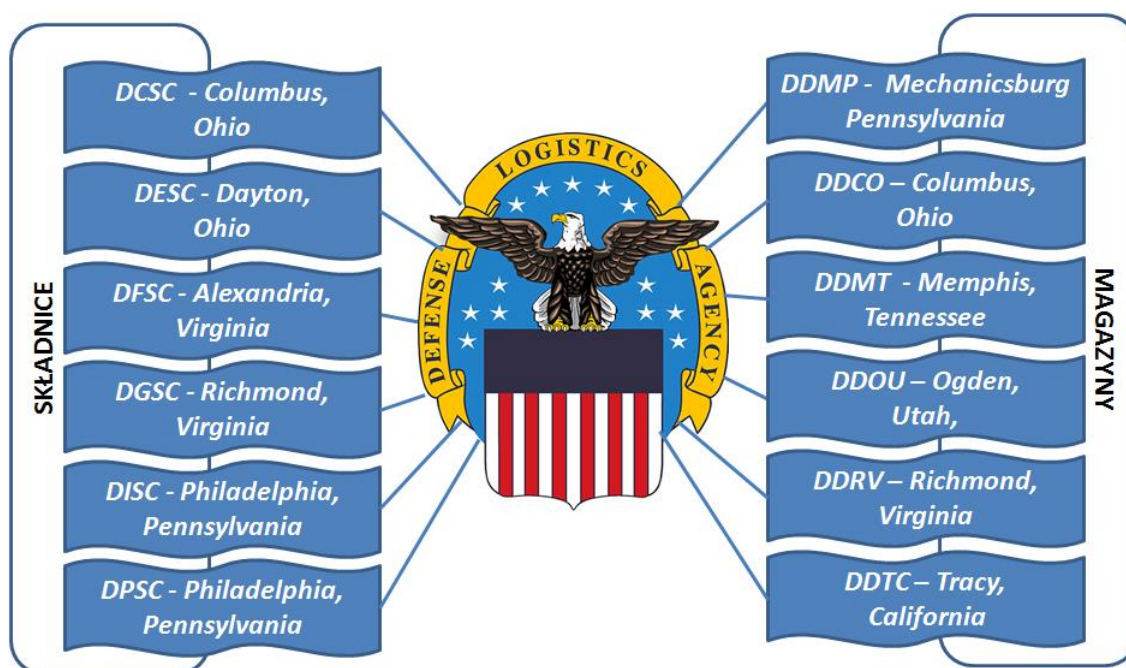
Dowództwo *Defense Logistics Agency* znajduje się w Cameron Station w Alexandrii w stanie Virginia i łącznie zatrudnia ok. 28.000 personelu wojskowego i cywilnego. Jednostki i instytucje wykonujące zadania na rzecz agencji takie jak np. centralne składnice, magazyny i składy zaopatrzeniowe, a także zakłady zajmujące się niszczeniem sprzętu wycofanego z eksploatacji rozlokowane są na terenie całych Stanów Zjednoczonych a także poza ich terytorium, głównie w bazach zamorskich USA (*Defense Logistics Agency*, 2003).

Aktualnie *Defense Logistics Agency* zarządza 6. wielkimi składnicami centralnymi i 6. dużymi kompleksami magazynowymi szczebla centralnego sił zbrojnych USA (rys. 2). Składnice centralne DLA to (<http://www.dla.mil/>, 22.05.2015):

1. Defense Construction Supply Center (DCSC) - Columbus, Ohio.
2. Defense Electronics Supply Center (DESC) - Dayton, Ohio.
3. Defense Fuel Supply Center (DFSC) - Alexandria, Virginia.
4. Defense General Supply Center (DGSC) - Richmond, Virginia.
5. Defense Industrial Supply Center (DISC) - Philadelphia, Pennsylvania.
6. Defense Personal Support Center (DPSC) - Philadelphia, Pennsylvania.

Jak wynika z powyższego zestawienia składnice centralne agencji DLA tworzą zarówno specjalistyczne, jednobranżowe składnice typu DSCS, DESC, DFSC, jak też

uniwersalne składnice wielobranżowe klasy GDSC czy DISC. Są to duże kompleksy składnic zawierające materiały przeznaczone na zaopatrzenie wszystkich rodzajów sił zbrojnych USA (rys. 2).

Rys. 2. Struktura organizacyjno-funkcjonalna Defense Logistics Agency

Źródło: opracowanie własne.

Magazyny centralnego podporządkowania DLA tworzą następujące kompleksy magazynowe (<http://www.dla.mil/>, 22.05.2015):

1. Defense Depot Mechanicsburg (DDMP), Pennsylvania.
2. Defense Depot Columbus (DDCO), Ohio.
3. Defense Depot Memphis (DDMT), Tennessee.
4. Defense Depot Ogden (DDOU), Utah.
5. Defense Depot Richmond (DDRV), Virginia.
6. Defense Depot Tracy (DDTC), California.

Magazyny centralne DLA są magazynami wielobranżowymi, w których zgromadzone są materiały przygotowane bezpośrednio do dalszej dystrybucji do sił zbrojnych.

Defense Logistics Agency zarządza 4. oddziałami logistycznymi funkcjonującymi w strukturze Departamentu Obrony USA (*Distribution in Review*, 2010).

1. *The Defense Reutilization and Marketing Service (DRMS)* - oddział odpowiedzialny za redystrybucję albo wycofanie z eksploatacji nadwyżek sprzętu wojskowego. Ewentualne nadwyżki materiałowe i sprzętu przekazywane są do odpowiednich służb DLA odpowiedzialnych za ich ponowną dystrybucję zgodnie z aktualnymi potrzebami sił

zbrojnych. Niektóre nadwyżki materiałowe mogą być także sprzedane na rynku krajowym w ramach ogłaszanych przetargów otwartych.

2. *The Department of Defense Industrial Plant Equipment Reserve* - odpowiada za uruchomienie dodatkowej produkcji w sytuacji mobilizacji gospodarki narodowej lub w razie wprowadzenia wyższych stanów gotowości bojowej dla sił zbrojnych.
3. *The Department of Defense Scientific and Technical Information Program* - stanowi centralną składnicę dokumentacji techniczno-projektowej i naukowej wykonanej na zlecenie sił zbrojnych przez wybranych przez DLA wykonawców. W ten sposób zostały scentralizowane badania podstawowe i prace konstrukcyjne prowadzone przez wiele ośrodków naukowo-badawczych na rzecz sił zbrojnych USA. Oddział ten nadzoruje program badań naukowych i prac konstrukcyjnych, co stanowi zabezpieczenie przed dublowaniem tych samych tematów przez kilku wykonawców i umożliwia jednocześnie dostęp do najnowszych osiągnięć naukowo-technicznych specjalistom pracującym na rzecz sił zbrojnych USA.
4. *The Federal Supply Catalog System* jest oddziałem normatywnym zajmującym się katalogowaniem i indeksacją wszystkich asortymentów materiałowych, części zapasowych, podzespołów, sprzętu itp. będących na wyposażeniu sił zbrojnych USA. Asortymentom tym przyporządkowuje się odpowiednie symbole indeksowe zgodnie
5. z zasadami systemu klasyfikacyjnego *National Stock Numbers (NSN)*.

Defense Logistics Agency zarządza środkami materiałowymi wszystkich rodzajów sił zbrojnych USA. Jeden z systemów dowodzenia - *Naval Supply Systems Command (NAVSUP)* odpowiedzialny jest za realizację całości zaopatrzenia dla sił morskich *US-Navy* poprzez specjalistyczne organa takie jak: - *Inventory Control Points* oraz *Fleet & Industrial Supply Centers*. *NAVSUP* zarządza takimi służbami jak: służba żywnościowa, służba mps, służba zajmująca się odsprzedażą zbędnych środków materiałowych oraz służba wydawnicza. Siły Piechoty Morskiej zabezpiecza we wszystkie środki materiałowe *Marine Corps Logistics Bases Command*. Specjalistyczne dowództwo *Naval Medical Logistics Command* odpowiada za organizację służby zdrowia w *US-Navy* i medyczne zabezpieczenie jednostek operacyjnych (Ficon, 2002).

3. KLASYFIKACJA ŚRODKÓW MATERIAŁOWYCH

Defense Logistics Agency zajmuje się zakupem i dystrybucją olbrzymich ilości różnorodnych środków materiałowych dla wszystkich rodzajów sił zbrojnych USA (Zeimpekis, Kaimakamis, Daras, 2014). Formalnie DLA kompleksowo zarządza zakupem

i dystrybucją 8. grup środków materiałowych (rys. 3) (www.globalsecurity.org/military/agency/dod/dla, 14.06.2015).

Rys. 3. Podstawowe środki materiałowe w gestii Defense Logistics Agency

Źródło: opracowanie własne.

1. Paliwo - dokonuje zakupu, składowania i dystrybucji drogą wodną, lądową i kolejową oraz za pomocą systemu rurociągów paliwowych wykorzystując do tego celu jednostki wojskowe, instytucje cywilne i specjalistyczne oddziały znajdujące się w dyspozycji Departamentu Obrony USA.
2. Odzież - zaopatruje siły zbrojne w mundury, obuwie, odzież roboczą, ochronną i specjalnego przeznaczenia itp. Agencja logistyczna posiada własne zakłady produkcyjne zajmujące się produkcją zwłaszcza odzieży specjalnego przeznaczenia, której zakup na rynku jest np. zbyt kosztowny lub niemożliwy.
3. Materiały budowlane - grupa ta obejmuje wszystkie rodzaje materiałów budowlanych wykorzystywane przez siły zbrojne, od prostych narzędzi i urządzeń budowlanych aż po skomplikowane urządzenia hydrauliczne, ciężki sprzęt drogowy i budowlany do urządzeń dźwigowych włącznie.
4. Sprzęt elektroniczny - są to głównie elementy systemów uzbrojenia, środki materiałowe oraz sprzęt i urządzenia niezbędne do diagnostyki i wykonywania napraw i remontów, takie jak np.: pojedyncze elementy elektroniczne, przyrządy kontrolno-pomiarowe, sprzęt łączności, systemy radarowe, systemy zdalnego naprowadzania rakiet itp.
5. Żywność - obejmuje wszelkie asortymenty i kategorie produktów żywnościowych w tym: żywność świeża, mrożona, suszona, konserwowana przeznaczona na zaopatrzenie stołówek, kuchni polowych, kuchni okrętowych, kantyn żołnierskich. Agencja dla potrzeb

sił zbrojnych gromadzi żywność najwyższej jakości o odpowiednich właściwościach odżywczych i zdrowotnych. Zajmuje się specjalnymi systemami pakowania i transportem, aby produkty żywnościowe jak najdłużej zachowały świeżość, właściwy wygląd i wszystkie walory smakowe i odżywcze.

6. Sprzęt ogólny - są to przede wszystkim narzędzia i przyrządy do prowadzenia prac mechanicznych i naprawczych, także akumulatory, sprzęt morski np. żyrokomпасы, sprzęt lotniczy np. autopiloty czy wreszcie materiały fotograficzne, mapy morskie, lądowe itp.
7. Sprzęt konstrukcyjny - są to zarówno materiały techniczne codziennego użytku takie, jak np. tarcica, pręty, klamry, opakowania, urządzenia transportowe, a także elementy wyposażenia technicznego czy wreszcie części zamienne do silników spalinowych, odrzutowych, raketowych.
8. Środki i sprzęt medyczny - jest to cała gama środków medycznych - opatrunkowych i farmaceutycznych, narzędzi i pomocy medycznych chirurgicznych, dentystycznych, a także kompletne wyposażenie szpitali polowych, sal operacyjnych, gabinetów specjalistycznych oraz indywidualne zestawy medyczne.

4. KRYTERIA FUNKCJONOWANIA DLA

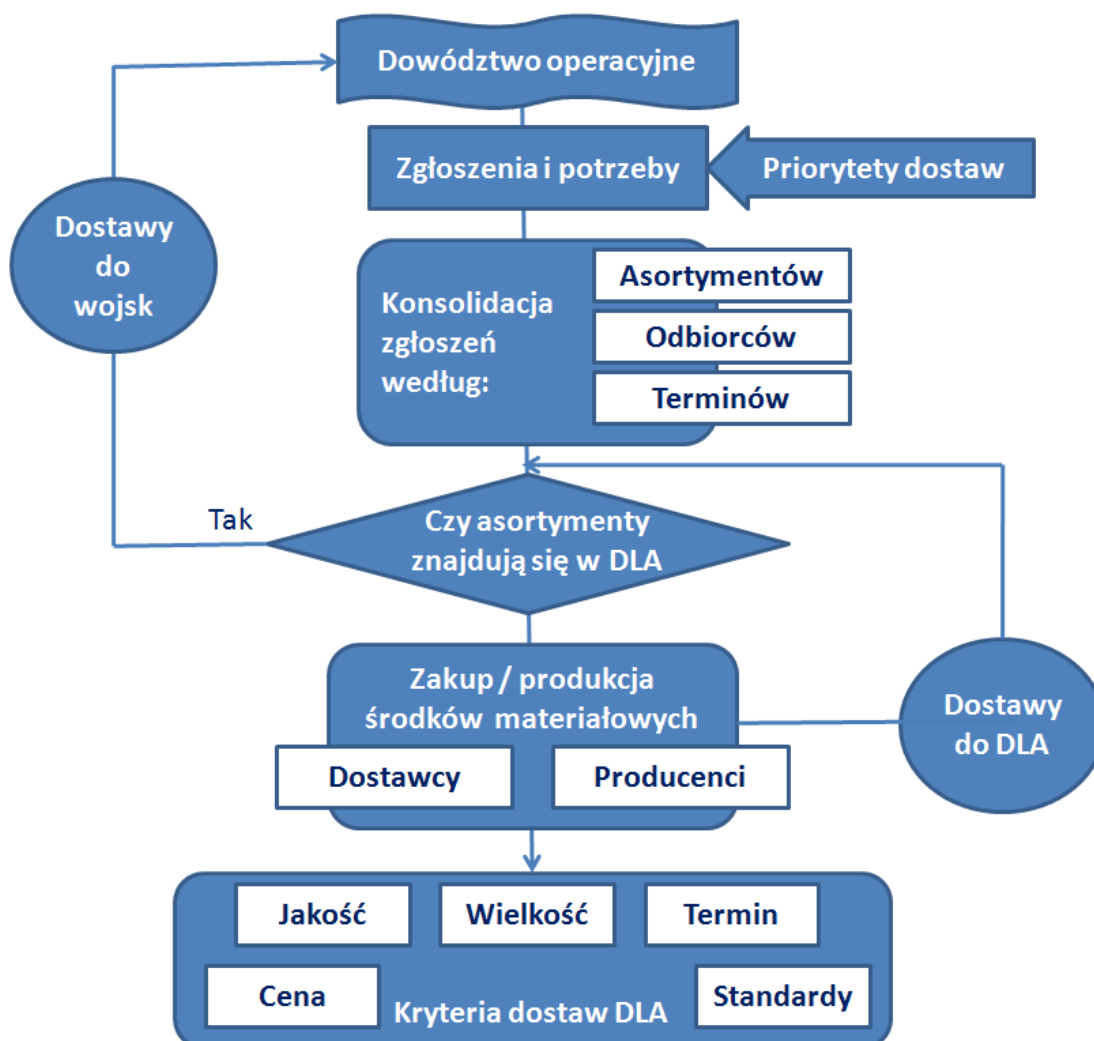
Podstawą funkcjonowania agencji DLA są zgłoszenia i potrzeby sygnalizowane przez dowództwa odpowiednich szczebli, które zwracają się bezpośrednio do agencji (Kress, 2002). Zgłaszający określa priorytet dostaw, co oznacza konieczność dokonania odpowiednich dostaw przez DLA w pierwszej kolejności. Agencja zbiera wszystkie zgłoszenia i dokonuje ich konsolidacji według rodzaju asortymentów, adresatów, a przede wszystkim według pilności i terminów dostaw. Poprzez sieć swoich składnic i magazynów realizuje następnie fizyczną dystrybucję wszystkich zgłoszeń do poszczególnych odbiorców (www.globalsecurity.org/military/agency/dod/dla, 14.06.2015).

W miarę ubywania danej kategorii materiałowej ze stanów ewidencyjnych DLA następuje ich sukcesywny zakup od producentów i hurtowników (Pagonis, Cruikshank, 1994). Etap zakupu środków materiałowych przez agencję logistyczną jest etapem najtrudniejszym, do realizacji którego została powołana właśnie *Defense Logistics Agency*. Istotą działań agencji DLA jest prognozowanie i aktualizowanie potrzeb zaopatrzeniowych sił zbrojnych USA i systematyczne partycypowanie w ich rynkowej realizacji (rys. 4).

Kryteria zakupu materiałów przez agencję DLA są bardzo wygórowane i tylko najlepsi producenci i najlepsi dostawcy dzięki swoim doskonałym towarom mogą je spełnić. Dostawa dla potrzeb *Defense Logistics Agency* musi spełniać szereg wysoce konkurencyjnych kryteriów, wśród których do najważniejszych należą: jakość materiału, wielkość i termin

dostawy, cena i warunki gwarancyjne oraz spełnienie określonych standardów dostaw dla sił zbrojnych. Szczególnie ostro są respektowane warunki i terminy dostawy, które z niezwykłą skrupulatnością są nadzorowane przez odpowiednie służby DLA.

Rys. 4. Algorytm funkcjonowania Defense Logistics Agency

Źródło: opracowanie własne.

Generalnie materiały zamawiane przez DLA dzielą się na dwie kategorie:

- materiały posiadające szczególne znaczenie dla sił zbrojnych;
- materiały ogólnego przeznaczenia.

W przypadku materiałów o szczególnym znaczeniu są one poddawane wnikliwemu nadzorowi przez wyspecjalizowane służby DLA na wszystkich etapach procesu produkcyjnego. Materiały, które nie posiadają specjalnego znaczenia dla sił zbrojnych są z reguły kontrolowane po zakończeniu procesu produkcyjnego.

Agencja Logistyczna DLA w ramach kompleksowego wsparcia logistycznego sił operacyjnych partycypuje także w świadczeniu określonych usług logistycznych, zwłaszcza

w zakresie ich zabezpieczenia materiałowego. Jednym z głównych zadań DLA jest materiałowe zabezpieczenie remontów i napraw systemów uzbrojenia i sprzętu wojskowego.

Przykładowo w odniesieniu do sił morskich *US-Navy* będzie to obejmować zakup i dystrybucję części zamiennych i materiałów do remontów okrętów i różnych systemów broni morskiej (Ficon, 2002). W zakres tego zabezpieczenia wchodzi zarządzanie środkami materiałowymi, przechowywanie tych środków w magazynach, wykorzystanie mocy produkcyjnych stoczni i zakładów remontowych, wykorzystanie suchych doków oraz jednostek holowniczych i ratowniczych. Do realizacji tych zadań muszą być przygotowane odpowiednie materiały techniczne, części zapasowe, zestawy narzędzi, a także specjalistyczna siła robocza.

5. ORGANIZACJA TRANSPORTU I DOSTAW

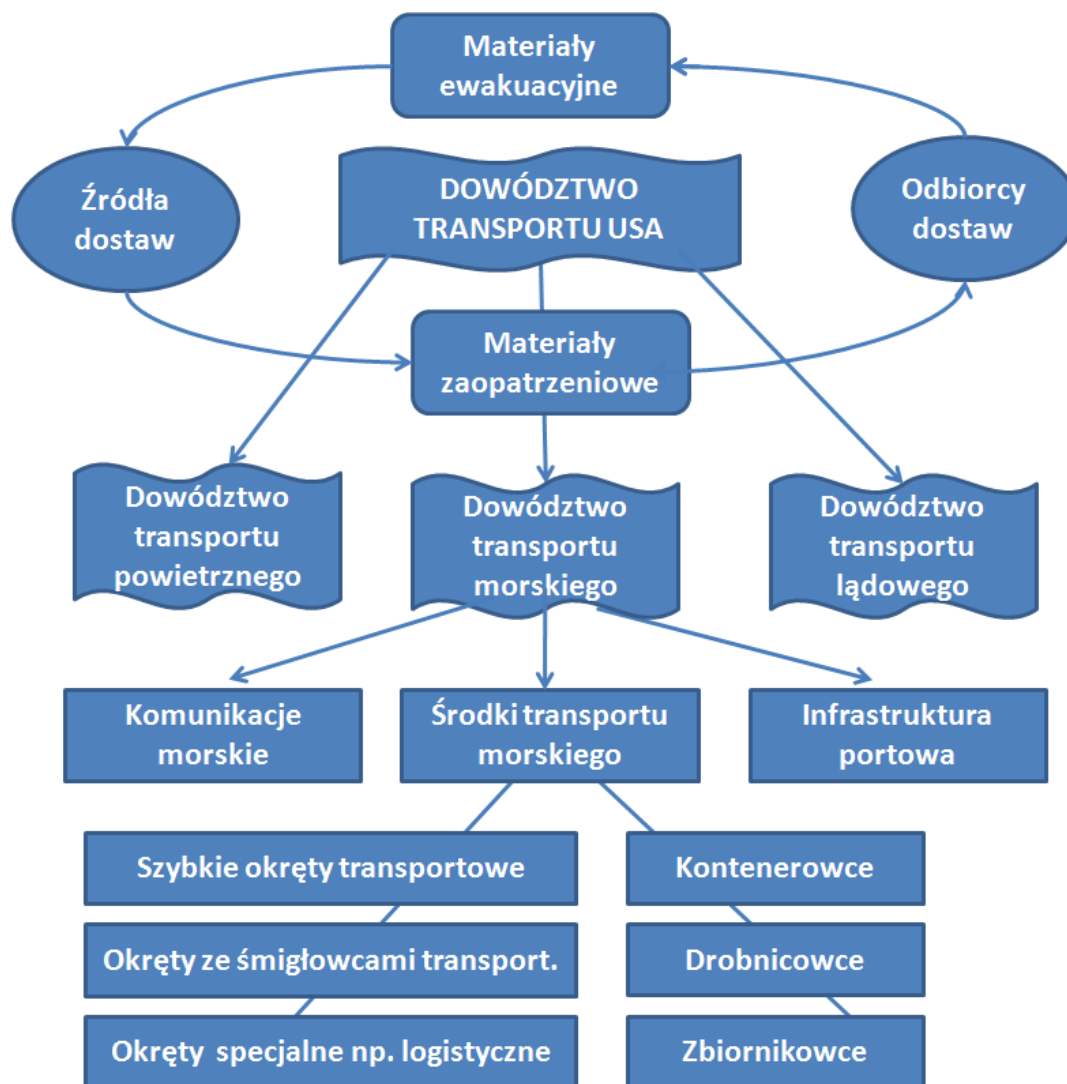
Defense Logistics Agency jako strategiczny dystrybutor z ramienia Departamentu Obrony organizuje przerzuty i transport środków materiałowych praktycznie na cały świat (Zeimpekis, Kaimakamis, Daras, 2014). Dlatego szczególną rolę w jego działaniach odgrywa transport morski, infrastruktura portowa i komunikacje morskie (Ficon, 2002).

Większość środków wsparcia logistycznego przeznaczona jest dla odbiorców w oddalonych rejonach i przierzucana jest przy wykorzystaniu istniejących portów morskich i lotniczych. Za organizację przerzutów materiałowych w skali globalnej odpowiada Dowództwo Transportu USA, będące wyspecjalizowaną agendą sił zbrojnych USA, które organizuje transport środków materiałowych, sprzętu i systemów drogą lądową, morską i powietrzną (Ficon, 2004). W gestii Dowództwa Transportu USA pozostają wszystkie środki transportowe kontrolowane przez rząd USA oraz środki zarządzane przez 3. dowództwa rodzajów sił zbrojnych. Podstawowym rodzajem masowego transportu strategicznego jest transport morski, który koordynuje Dowództwo Transportu Morskiego (DTM).

W przerzutach strategicznych tylko środki o szczególnym znaczeniu takie jak: korespondencja, lekarstwa i sprzęt medyczny oraz ludzie przemieszczane są transportem lotniczym. Zarządzanie transportem lotniczym leży w kompetencjach Dowództwa Transportu Powietrznego. Transport lądowy realizowany głównie przy wykorzystaniu kolei i samochodów ciężarowych zarządzany jest przez Dowództwo Ruchu Wojsk. Dowództwo to wykorzystuje również większość terminali morskich znajdujących się na terytorium USA oraz wydzielone porty obce.

Dowództwo Transportu Morskiego zarządza jednostkami pływającymi zorganizowanymi w dywizjony rozwinięte w rejonach zagrożonych konfliktem, które mogą wykonywać zadania transportowe także na rzecz wojsk lądowych, sił powietrznych i agencji

logistycznej DLA. W gestii Dowództwa Transportu Morskiego znajdują się m.in.: szybkie okręty transportowe, drobnicowce, zbiornikowce, okręty szpitalne, okręty transportowe wyposażone w ciężkie śmigłowce transportowe, a także okręty specjalne takie jak: kablowce, lodołamacze (Ficon, 2002). W czasie wojny lub w stanie zagrożenia wojennego Dowództwo Transportu Morskiego może również powoływać jednostki pływające utrzymywane w rezerwie, a także jednostki cywilne armatorów krajowych (rys. 5).

Rys.5. Transport morski w zaopatrywaniu strategicznym Defense Logistics Agency

Źródło: opracowanie własne.

Bezpośrednie zabezpieczenie dostaw na teatrze działań wojennych realizowane jest wahadłowym transportem morskim i powietrznym (Pagonis, Cruikshank, 1994). Środki materiałowe dostarczane są w ramach transportu strategicznego do punktów zaopatrywania znajdujących się w pobliżu strefy działań wojennych lub w najdalej wysuniętych punktach wsparcia logistycznego znajdujących się na terenie państw sprzymierzonych. W miejscach

tych następuje rozdział zaopatrzenia, głównie na kołowe środki transportowe realizujące dostawy systemem wahadłowym (Van Creveld, 2014).

6. WYCOFYWANIE ŚRODKÓW MATERIAŁOWYCH I SPRZĘTU

Drugim obok zaopatrywania zasadniczym zadaniem agencji logistycznej DLA jest wycofywanie i pozbywanie się środków materiałowych. Jest to złożony problem, który musi być rozpatrywany kompleksowo w 3. aspektach: ekonomicznym, ekologicznym i bezpieczeństwa. Do jego realizacji powołany został w ramach DLA na szczeblu Departamentu Obrony specjalny oddział - *Defense Reutilization and Marketing Service (DRMS)*. Instytucja ta wspiera działania wszystkich rodzajów sił zbrojnych USA zarówno tych rozwiniętych na terenie kraju, jak też poza jego granicami. Jest to ważny element długotrwałego funkcjonowania sił zbrojnych zarówno w sensie techniczno-ekonomicznym, jak też w aspekcie bezpieczeństwa ekologicznego (Kurasiński, Pawlisiak, 2013).

Podstawowym problemem jest zapewnienie ochrony środowiska zgodnie z prawem międzynarodowym i przepisami obowiązującymi w rejonie stacjonowania sił zbrojnych (<http://www.polska-zbrojna.pl/home/articleshow>). Unikanie niekorzystnego oddziaływania na wszystkie spektra środowiska naturalnego wymaga proceduralnych działań na kolejnych szczeblach dowodzenia. Ochrona przed hałasem, zatrucaniem powietrza i wody, pozbywanie się odpadów oraz materiałów niebezpiecznych (w tym okrętowych) są głównymi celami działań *DRMS*. Racjonalne pozbywanie się zużytych materiałów ma duży wpływ na prowadzenie rutynowych działań sił operacyjnych, na sposób wykorzystywania poligonów podczas ćwiczeń czy bazowanie i przebywanie sił okrętowych w portach, zwłaszcza obcych (www.globalsecurity.org/military/agency/dod/dla, 14.06.2015).

W tym względzie Marynarka Wojenna USA dysponuje szczegółowymi procedurami, specjalistycznym sprzętem i odpowiednio przeszkolonym personelem na wypadek zanieczyszczeń środowiska morskiego. Umożliwia to natychmiastowe reagowanie na katastrofy ekologiczne, jak również udzielanie pomocy innym jednostkom pływającym. Do walki z rozlewiskami produktów ropopochodnych jest przygotowana także Straż Graniczna USA, która dysponuje wysoce wydajnym sprzętem do usuwania takich zanieczyszczeń.

Niemniej ważnym problemem leżącym w nurcie pozbywania się materiałów jest problem technicznego wycofywania sprzętu z procesu eksploatacji. Przyczyny wycofania sprzętu mogą być różne. Przykładowo, mogą to być nadwyżki w stosunku do aktualnych potrzeb lub awarie techniczne albo uszkodzenia bojowe. Proces wycofywania sprzętu z teatru działań wojennych realizowany jest jako powrotne ramię wahadła transportowego i często wymaga zaangażowania znacznych środków transportowych. Siły morskie USA są tym

rodzajem sił zbrojnych, który w rejon działań bojowych przybywa jako pierwszy, a opuszcza go jako ostatni. Dlatego na transporcie morskim spoczywa prawny obowiązek ewakuacji wydzielonych środków materiałowych i sprzętu, przeznaczonego do dalszego wykorzystania lub zniszczenia (utylizacji) po zakończeniu działań wojennych.

Funkcjonowanie *Defense Logistics Agency*, która stanowi sztabowy organ zarządzania systemem zaopatrywania sił zbrojnych USA na szczeblu strategicznym wspomaganie jest za pomocą zintegrowanego systemu informatycznego, zwanego systemem zabezpieczenia logistycznego (Pagonis, Cruikshank, 1994). Jest to kompleksowy system obejmujący wszystkie dziedziny znajdujące się w sferze zainteresowań agencji DLA tj. dane taktyczno-techniczne sprzętu i uzbrojenia, stany ewidencyjne materiałów w magazynach i składnicach, ewidencja i obsługa zgłoszeń i zakupów, planowanie transportu i dystrybucji, planowanie remontów, gospodarka opakowaniami, a także gospodarka personelem oraz zawieranie kontraktów. W komputerowej bazie danych zintegrowanego systemu SZL znajdują się dane o wszystkich kategoriach materiałowych kupowanych, produkowanych, magazynowanych i rozdzielanych przez agencję DLA, będą to więc:

- artykuły np.: żywność, umundurowanie materiały pędne i smary, części zapasowe, środki medyczne;
- urządzenia np.: nieruchomości, budynki, pirsy, nabrzeża cumownicze;
- uzbrojenie np.: rakiety, miny, torpedy, amunicja, materiały wybuchowe,
- sprzęt wojskowy: okręty, samoloty, czołgi, samochody, systemy elektroniczne.

Możliwość zastosowania techniki komputerowej w celu monitorowania poziomu i rodzaju zapasów oraz optymalnego rozdziału ich do odpowiednich odbiorców zwiększają skuteczność procesu dystrybucji, sprawność wykorzystania środków transportowych i globalną efektywność zarządzania środkami materiałowymi przez *Defense Logistics Agency*.

UWAGI KOŃCOWE

Pierwszym poważnym sprawdzianem realnych zdolności operacyjnych *Defense Logistics Agency* w zakresie długotrwałego wsparcia logistycznego była wojna wietnamska (1965-1973) prowadzona ze zmiennym szczęściem przez *US-Army*. Pod koniec XX wieku *Defense Logistics Agency* czynnie została włączona w działania ekspedycyjne sił zbrojnych Stanów Zjednoczonych, w tym w obie wojny w Zatoce Perskiej (1991, 2003), gdzie wykazała wielką operatywność i skuteczność zabezpieczenia logistycznego nie tylko *US-Army*, ale także wszystkich Sojuszników uczestniczących w tych wojnach. Spektakularnym sukcesem DLA była pierwsza faza Wojny o Kuwejt (1991r.) realizowana w ramach operacji logistycznej "Pustynna Tarcza" (Pagonis, Cruikshank, 1994) poprzedzająca działania wojenne

prowadzone jako operacja "Pustynna Burza". Także ponad 10-letnia ofensywa koalicji antyterrorystycznej pod przywództwem USA w Afganistanie w dużej części była bardzo intensywnie wspomagana przez potencjał logistyczny DLA.

Ze względu na nasilające się zagrożenia terrorystyczne w XXI wieku DLA partycypuje także w zabezpieczeniu logistycznym różnych sił i jednostek militarnych i paramilitarnych realizujących zadania operacyjne w rozmaitych sytuacjach podczas zagrożeń kryzysowych. Bardzo często wsparcie DLA jest podstawą zabezpieczenia logistycznego sytuacji kryzysowych zarówno na terytorium Stanów Zjednoczonych, jak też poza granicami USA, gdzie działania DLA są istotnym elementem logistyki kryzysowej lub humanitarnej. Tradycyjnie zasoby i procedury *Defense Logistics Agency* są włączane do standardów logistyki humanitarnej, głównie w operacjach pokojowych organizowanych pod flagą Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Defense Logistics Agency aktywnie zabezpiecza nie tylko potrzeby logistyczne sił zbrojnych USA, ale także różnych sytuacji kryzysowych, jakie występują zarówno na terytorium Stanów Zjednoczonych, jak również w innych częściach świata. Przykładem takiego wsparcia jest pomoc władzom stanowym i miejscowej ludności podczas morderczego huraganu Katrina (2005r.) w rejonie Zatoki Meksykańskiej. DLA niemal systematycznie uczestniczy w likwidacji skutków wielkich trzęsień ziemi i pożarów obszarowych na terenie Kalifornii. Skutki tragicznego trzęsienia ziemi na Haiti w roku 2010 były likwidowane głównie siłami i potencjałem DLA. Dużego wsparcia materiałowo-technicznego udzieliła DLA w ramach pomocy humanitarnej ofiarom tsunami w Japonii na wyspie Hokkaido w roku 2011, będącego efektem potężnego trzęsienia ziemi na dnie Oceanu Wielkiego.

Defense Logistics Agency zarządzająca ogromnym potencjałem logistycznym jest jednocześnie doskonale wkomponowana w system wsparcia sił zbrojnych USA oraz w mechanizmy światowej gospodarki rynkowej. DLA odgrywa znaczącą rolę w kształtowaniu wielowymiarowej polityki bezpieczeństwa Stanów Zjednoczonych jako mocarstwa światowego. Potwierdzeniem tej tezy jest ścisła współpraca DLA oprócz Departamentu Obrony (USD - United States Department) z takimi agencjami rządowymi USA jak, np. NSA (*National Security Agency*), DOD (*Department of Defense U.S.*), czy CIA (*Central Intelligence Agency*).

NATO-wskim odpowiednikiem (ale nie w pełnym zakresie) amerykańskiej *Defense Logistics Agency* jest Agencja NATO ds. Eksploatacji i Zaopatrzenia - NAMSA (*NATO Maintenance and Supply Agency*).

LITERATURA

1. Axe D. *From A to B: How Logistics Fuels American Power and Prosperity*. Potomac Books, 2011.
2. Defense Logistics Agency. *Customer Assistance Handbook*. Eighteenth Edition 2011.
3. Defense Logistics Agency. *Providing Worldwide Logistics Support for the Warfighter, Military Materials Packing and Handling Handbooks*. August 2003.
4. Distribution in Review. *We are DLA*. Special Edition. July 2010.
5. Ficoń K.; *Morskie operacje logistyczne NATO*. AMW Gdynia 2002.
6. Ficoń K.; *Logistyka operacyjna. Na przykładzie resortu Obrony Narodowej*. BEL Studio Warszawa 2007.
7. Kane T.M.; *Military Logistics and Strategic Performance*. Routledge, 2001
8. Kress M.; *Operational Logistics. The Art and Science of Sustaining Military Operations*. Springer NY 2002.
9. Kurasiński Z., Pawlisiak M.; *Logistyka profesjonalnej armii*. WAT Warszawa 2013.
10. *Logistics in Support of Multinational Operations*. JP4-08. February 2013.
11. Pagonis W., Cruikshank J.L.; *Moving Mountains. Lessons in Leader Ship and Logistics from the Gulf War*. Harvard Business Review Press, 1994.
12. Van Creveld M.; *Żywiąc wojnę. Logistyka od Wallensteina do Pattona*. Tetragon 2014.
13. Zeimpekis V., Kaimakamis G., Daras N.J.; *Military Logistics. Research Advances and Future Trends*. Springer NY 2014.
14. <http://www.dla.mil/>
15. <http://www.polska-zbrojna.pl/home/articleshow/10077?t=Wspolpraca-z-Defense-Logistics-Agency> (23.10.2013)
16. <https://www.linkedin.com/company/defense-logistics-agency>
17. <http://www.globalsecurity.org/military/agency/dod/dla.htm>